

Karvian kunta
Kylä-Karviantie 17,
39930 Karvia
karvia@karvia.fi

Parkanon kaupunki
kaupunki@parkano.fi

Viite Lausuntopyyntö 31.3.2026

Aihe Karvia, Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaava, luonnos

Karvian kunta pyytää Satakunnan Museon lausuntoa Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalan osayleiskaavasta. Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaava-alue sijoittuu sekä Karvian kunnan että Parkanon kaupungin alueelle. Osayleiskaava-alueelta on matkaa Karvian kuntakeskukseen n. 6 km, Parkanon keskusta n. 18.5 km. Satakunnan Museo lausuu Satakunnan alueesta.

Osayleiskaava-alueen laajuus on n. 2 131 ha, josta Karvian kunnan alueelle sijoittuu n. 1 790 ha ja Parkanon kaupungin alueelle n. 342 ha. Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin alueille sijoittuva Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalapuiston osayleiskaava mahdollistaisi yhteensä 13 tuulivoimalan ja kahden aurinkovoimalan toteuttamisen. Tuulivoimaloista 11 sijoittuisi Karvian kunnan alueelle ja 2 voimalaa Parkanon kaupungin alueelle. Aurinkovoimalat (2 voimalaa) sijoittuvat pääasiassa Karvian kunnan alueelle.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa kaava-alueelle ei sijoitu valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueita. Myöskään vireillä olevaan Satakunnan maakuntakaava 2050 ei ole osoitettu alueelle kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueita. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

Samaan aikaan osayleiskaavan kanssa vireillä on YVA, jossa tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Tuulivoimaloita, aurinkovoima-aluetta ja niiden sähkönsiirtoa ei toteuteta. Hankealue sekä sähkönsiirtoreittien alueet säilyvät ennallaan.

VE1: Hankealueelle rakennetaan 16 tuulivoimalaa (14 Karvialle ja 2 Parkanoon) ja enintään 354 ha laajuinen aurinkovoima-alue (Karvialle).

VE2: Hankealueelle rakennetaan 13 tuulivoimalaa (11 Karvialle ja 2 Parkanoon) ja enintään 298 hehtaarin laajuinen aurinkovoima-alue (Karvialle).

VE3: Hankealueelle rakennetaan 10 tuulivoimalaa (Karvialle).

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaavahankkeen yhteydessä on toteutettu arkeologisia inventointeja. Vuonna 2023 inventointiin sekä Rannankylän aurinkovoimapuiston suunnittelualue (Tiina Vasko/Ahlman Group Oy) että Haitinkankaan tuulivoimapuiston suunnittelualue (Tiina Vasko/Ahlman Group Oy). Lisäksi vuonna 2024 inventoitiin hankkeen sähkönsiirtoreittejä (Ville Hemminki ja Jesse Keskinen/Mikroliitti Oy). Kaava-aineiston liitteistä puuttuu Rannankylän suunnittelualueen raportti, joka tulee lisätä aineistoon.

Inventoinneissa suunnittelualueelta tunnistettiin kaksi historialliselle ajalle ajoittuvaa rajamerkkiä, Mustalahdenperä (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000049694>) ja Mustasaari (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000095348>), jotka on arvotettu muiksi arkeologiseksi kohteiksi. Ne eivät ole muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia, mutta ne tulisi kuitenkin säilyttää ja osoittaa kaavassa suojelumerkinnällä.

Kohteet on esitelty kaavaselostuksessa riittävällä tavalla. Kaavakartalle muut kulttuuriperintökohteet on merkitty kohdemerkinnällä **s**. Ympäristöministeriön 11.6.2024 antaman Katja-asetuksen mukaisesti arkeologiset kulttuuriperintökohteet ja -alueet tulee kuitenkin merkitä yleiskaavaan merkinnällä **ark** (Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta 11.6.2024). Tähän liittyvä määräys tulee olla muotoa: *Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueella olevat rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.*

Arkeologiset inventoinnit on tehty vuonna 2023. Tämän jälkeen suunnittelun edetessä voimaloiden paikat suunnittelualueella ovat muuttuneet.

Inventointiraportissa sivulla 14 näkyvät maastossa tarkistetut voimalapaikat ovat lähes kaikki kaavakartalla näkyvien voimalapaikkojen ulkopuolella. Lisäksi suunnittelualueelta on vuonna 2025 tunnistettu Maanmittauslaitoksen laser 5p -aineistosta kaksi tervahautaa, Kangas (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000061203>) ja Majanen (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000061228>). Kohteita ei ole tarkastettu maastossa. Tervahautoista jälkimmäinen sijaitsee energiahuollon alueella. Kaava-alueella onkin toteutettava arkeologinen täydennysinventointi, jossa kaavan mukaiset vuoden 2023 inventoinnin ulkopuolelle jääneet rakennettavat alueet sekä laser 5p -aineistosta tunnistetut kohteet tarkastetaan.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Kaava-alue on laaja, ja sillä on merkittäviä vaikutuksia myös kaava-alueen ulkopuolelle. Kaavaluonnoksessa Rannankyläntien näkymä on osittain huomioitu EV- ja M-aluevarauksin, jotka mahdollistavat maisemallisten arvojen säilymisen. Satakunnan Museon näkemyksen mukaan energiahuollon alueille tulisi kuitenkin lähtökohtaisesti varata riittävät alueet verhopuustolle erityisesti silloin, kun alue sijoittuu asutuksen ja kyläympäristön läheisyyteen, jotta haitallisia maisemavaikutuksia voidaan tehokkaasti lieventää.

Rannankyläntien varrella sijaitsee nauhamaisesti kehittyntä kyläasutusta, jonka kulttuuriympäristöarvoja ei ole selvitetty kaavatyön yhteydessä. Satakunnan Museon näkemyksen mukaan alueen kulttuuriympäristöarvot tulee selvittää ennen kaavan jatkokäsittelyä, ja selvitysten perusteella tunnistetut arvot tulee ottaa huomioon kaavaratkaisuissa sekä vaikutusten arvioinnissa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo
Pirkanmaan maakuntamuseo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä